

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sămbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarii Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarii Nr. 45.

O reformă radicală

Nu se cunosc încă planurile ministrului prezident austriac *Hussarek* cu raport la reformarea constituției în Austria, și prin urmare nici felul înrăuririi lor asupra dualismului monarhiei austro-ungare.

Împrejurările din Austria și învătămintele războiului dădăsc înșă îndreptărează de a pune la cale o reformă de natură mai importantă.

Austria se compune din 17 provincii de ale coroanei. Provinciile sale sânt locuite de: nemți, cehi, poloni, ruțeni, sloveni, italieni, români, — fără ca aceste popoare să fie recunoscute ca naționalități. De aici au urmat multe nemulțămiri și neorânduri în viața politică austriacă.

Fiecare din popoarele numite se luptă pentru a obține cât mai multe drepturi pentru sine, pe socotela minorităților din cutare provincie.

Cehii se înțeleg destul de rău cu nemții din Boemia. În Știria elementul german ar vrea să fie preferat slovenilor, cari sânt mai puținți. Cei din Carintia ar voi și ei să propășească pe socotela italiană și germană; iar aristocrații poloni pe socotela ruțenilor, cu cari nu se năvăresc nici românii Bucovinei.

Urmează de aici, că elementele nemulțămite au făcut și făc înversnată opoziție tuturor stăpânilor austriaci.

Oameni luminați, cu vederi politice mai largi, de multă vreme cută mijloace potrivite pentru curmarea neînțelegerilor între popoarele Austriei.

Guvernul actual *Hussarek* va încercă să facă pace între naționalități,

organizând — pe lângă toate demințirile — statul pe temelul autonomiei acestor popoare.

Fiecare naționalitate, în cercul său de lucrare, se va îngriji de afacerile sale administrative și culturale; iar problemele mari de politică externă, financiară, economică și militară ar cădea în sfera de lucrare a Reichsratului.

Acesta ar fi felul reformelor, ce se pregătesc în Austria, de reprezentanții cei mai aleși ai popoarelor sale, sub conducerea profesorului *Lammasch*, un bărbat care știe să cumpanească situațiile.

De sine înțelese, că cercurile hotărâtoare politice ale statului ungar primesc cu nu puțină îngrijorare vestea despre planurile de organizare federativă din Austria.

Reforma însă, considerată ca afacere internă a Austriei, va căută să respecte hotarele de astăzi ale țării coroanei Sfântului Ștefan.

Distinși cu ordinul Maria Terezia

— Un român decorat —

Maiestatea Sa monarhul *Carol*, cu ocazia zilei sale natale, a conferit și în anul acesta mai multor ofițeri ordinul militar Maria Terezia, ca recunoștință pentru atitudine deosebită succesă, dovedită în viața dușmanului.

Este cea mai înaltă decorație militară, ce o poate câștiga ocară ofițer, fără deosebire de rang sau naștere.

În primele zile ale domniei Sale, suveranul nostru a distins mai întâi pe arhiepiscopul *Frideric* cu marea crucă a ordinului Maria Terezia.

În anul trecut s'a acordat acest ordin, în gradul de comandor, următorilor: arhiducelui *Iosif*, generalilor *Dankl*, *Hermann Kövess* și *Arz*; afară de aceștia, 20 de ofi-

țeri au primit crucea de cavaleri ai ordinului.

Conform statutelor ordinului Maria Terezia, cei primiți în calitate de cavaleri sânt admisi în șirul nobililor și pot cere să fie înaintați la rangul de *baron*, care li se acordă fără taxă.

În anul curent sânt decorați, cu crucea de cavaleri ai numelui ordin, 12 ofițeri, ale căror fapte vitejești datează, în cea mai mare parte, din primele luni ale războiului purtat cu Sărbia și Rusia.

Între ofițerii distinși se află și dl *Ioan Boeriu* de *Polichna*, general-maior I. p., căruia i se acordă crucea de cavaleri ai ordinului Maria Terezia, pentru puterea vitejească manifestată în 23 August 1914 în fața dușmanului în lupta dela *Polichna*.

Distinsul general român este fiu al țării Oltului (de naștere din comitatul *Făgăraș*) și a câștigat lupta dela *Polichna* în calitate de colonel, în armata lui *Dankl*, fiind comandant al regimentului de infanterie Nr. 70.

În chestiunea școalelor

Unul dintre redactorii ziarului *Az Est* a fost primit săptămâna trecută în Budapesta din partea I. P. St. Sale arhiepiscopului și mitropolitului nostru *Vasile Mangraș*, care i-a făcut, în chestiunea trecerii la stat a școalelor românești dela hotarele țării, următoarele declarațiuni:

— Conte *Apponyi* hotărăse în anul trecut stătuirea tuturor școlilor românești aflătoare la hotarul țării dinspre România, motivând aceeași cu faptul că în timpul războiului cu România parte dintre preoții și învățătorii români n'au rămas credincioși statului ungar. Când am aflat despre aceasta, ne-am dus la contele *Apponyi* și i-am arătat nemulțumirea noastră. Am recunoscut singur, că statul are dreptul să pedepsească pe cei ce nu și-au făcut datoria cătră țară; dar nu găsim drept, ca pentru greșelile inora să suferă toți și ca să fie trecute la stat școalele, ai căror învățători și-au făcut datoria cătră patrie pe front și mai luptă și azi pe câmpul de luptă, sau s'au întors invalizi. Dar guvernul actual generalizează.

deau luminări, a căror lumină se risipa deudec, pe chipul Maicii Domnului.

Pomorie se închină și se apropie să-i sărute picioarele.

Doamnel Ce bine semăna Sfânta Feclioară cu Kadja!

Pornî mai departe, intră și ieși din oraș, până se pomeni din nou în fața baracei, care fusese atât de luminată mai înainte, și acum părea moartă cu lămpile stânse.

Nici lumină, nici muzică! Ce trist e se părea acum totul tănărului, trist de moarte.

Prin pânză nu mai răsbătea, decât o lumină foarte slabă.

Pomoriezii auză tănărului, se apropie de baracă, să auză mai bine, căci deslușise prințre celelalte voci pe a Kadjei.

Era acolo, ea, Kadja cea frumoasă, dincolo de pânza veche a baracei. Petre putea să-și lipească ochii de ea, să vadă pe fata emirului!

Se apropie cât putu mai mult, și rămasse încremenit. Inima începu a tremura, a-i bate repede, ca inima unei pasărele ajunse în mâinele cuiva. Oare visa? Auză pe Kadja, care vorbea cu Maltezul, cu impresarul:

— Adevărat că era foarte dragut

Bretonul; și ce nostim, nostim, când a dat drumul în tamburină giuaverului acceptuial!

— Era cu puțință? Vorbea de el, de Pomorie! Se gândea la el, cum se gândea și el la ea. În aceeași clipă! Va să zică nu-l uitase!

Maltezul, întin cu voce sură, bodegăniind, apoi din ce în ce mai acră, mai furioasă, îl răspunde:

— «La ascultă ai să-mi faci plăcerea să-l dai naibei, să-l uiți, pe Bretonul tău! Dacă vrei să petreci, dacă vrei să cochetezi și aici, ca la Quimper, o să ai a face cu mine!

— Ce spui, frate!

— Am să avră în canal, giuaverul tău dela Jersey, dacă-ți faci pe sentimentala; te previu!

Tonul devenea din ce în ce mai aspru, mai argătos; era un amestec de accent oriental, de limbajul de mahala. Levantului trebuie să fi stat în fața Kadjei, — desigur că o amenință!

— «Ei bine! Încearcă-te numai să-mi-liei, și-ți sparg paharul ăsta în cap!» se răstii Kadja.

În același timp, amestecat cu șgomotul de furturi și tacămuri (artiști măncau)

FOIȘOARA

Inimioara

— Povestire de J. Clarette —
(Urmare)

VI

— «Aven onoarea să vă mulțumim, domnilor și doamnelor», zise înclinându-se impresarul.

Lunea pleca, luminile începură să fie stânse. Ieșise aproape topi. Numai Petre Pomorie rămase ca ținut pe loc, uitându-se mereu la Kadja, care părea că-l uitase și își socotea că-l uitase.

Totuși, îi mai aruncă o ultimă privire, zimbându-i în clipa când și dânsul fu nevoit să plece.

Pomorie, în noaptea aceea înstelată cu luna plină, care bătea în undele canalurilor, făcându-le să pară de argint topi, când se pomeni în stradă, începu a merge drept înainte, fără să știe încotru. Nu vedea nimic alta decât chipul frumoasei fete, care cu câteva clipe înainte își legănase trupul mlădios înaintea lui, înaintea tuturor spectatorilor.

În viața lui nu mai văzuse așa frumoșete, în viața lui! Și ea? Cu ce ochi se uitase la el în clipa când îi dăduse cheta!

O auzea întrebându-l:

— «Și inima?»

O, Doamnel și inima, vezi bine, și inima, și buzele și tot ce ar fi vrut ea! Tot i-ar fi aruncat la picioarele ei, frumoasei Kadja. Făcuse bine că-și oprise cuțitul de Sheffield; dar, cu toate astea, dacă ea i l-ar fi cerut, cu drag i l-ar fi dat! O auzea cum îl mulțumise dragălașă, și îl vedea ochii frumoși, codăți negri ca murele, pieptul alb ca vâlțurile în care se învâluie zânele. Nici nu mai încăpea în deoalea; era o zână, Kadja aceea. Curat zână, sau o prințesă din povești, ca acelea de care li pomenise de ateatoari bătrânul păstor. Știa ei că și zânele se mărită după mănănteni. Așa-i povestise bătrânul.

— Oh! Ce rai i-ar fi părut viața, dacă ar fi putut să i de soție pe frumoasa Kadja, Dumnezeu mare! Să trăiască cu ea alături la Plerin.

— Ai înnebunit, băețe, își zicea el singur; și în a pe tine o fată de emir! Nu cumva îți-o rămanea mintea în baraca ei!

Mintea? De-ar fi numai atât!

Și mintea, și inima!

Pomorie mergea, mergea în neștire, trecând pe lângă o troiță, la o răspântie. Era o statuă a sfintei Feclioare, patrona marinarilor; la dreapta și la stânga ei ar-

Ce vrea America?

Revista *New Europa*, în numărul său din August, conține un bun articol despre America, semnat cu pseudonimul de *Diplomaticus*.

Autorul diplomat începe cu punctele, *patru la număr*, din vorbirea preșidentului *Wilson*, fiind la mormântul lui Washington, când conducătorul Statelor Unite descoperise condițiile, sub care înțelegerea ar fi aplicată să se discute asupra păcii. (Punctele lui *Wilson* sânt: demobilizarea, tribunalul de arbitru, liga popoarelor și desființarea diplomației secrete).

Cevaș mai târziu, *Lloyd George*, în cuvântarea adresată soldaților americani, declarase că Germania ar putea încheia pace în orice zi cu Statele Unite, cu Franța și cu Anglia, dacă ar primi condițiile expuse de preșidentul *Uniuinii*.

Ministrul de externe austro-ungar, contele *Burian*, a zis și dânsul: «Punctele mai nouă de pace, statornice în 4 Iulie 1918 de către *Wilson* — cu excepția unor iperbole — nu pot fi respinse. Ci, dimpotrivă, le aprobăm cu toată căldura inimii noastre».

Iată *trei* declarații, rostite de: *Wilson*, *Lloyd George* și *Burian*, în înțelesul cărora nimic nu stă în drumul învoelii pasnice, — și totuși ne aflăm mai departe de pace, decât ori și când; deoarece nici *Wilson* și nici *Lloyd George* nu gândesc, sa tragă consecvențele din vorbele lor.

De aici se vede, că America, pe lângă scopurile sale rășboinice ideale, mai are și alte scopuri.

Mult s'a vorbit despre imperialismul lui *Wilson* și despre dorința Americii de a își stăpâna lumii.

Roosevelt și *Taft*, adversarii lui *Wilson*, sânt imperialiști; din contră, *Wilson* a combătut todeauna politica imperialistă și de trust.

Ar fi ridicol să ne închipuim, că America dorește câștiguri teritoriale. Nu se poate crede nici aceea, că voește să facă afaceri din purtarea rășboiului; căci, înainte de a intra în acțiune, făcuse cu mult mai bune afaceri din furnizarea articolelor de rășboi. Nici aceea nu este de crezut, că se înarmeze pentru a se răfui cu Japonia; deoarece cu armata sa de pe uscat nu poate izbuti în lupta cu acest adversar al său: diferendul americano-japonez se poate hotărâ numai prin flote.

Prin urmare ce vrea America?

Voiește oare, ca nici una pu terutiile europene să n'ajungă prin bi-

Petre Poméro auzi răsul negrului și hotutul enorului Aisa, care însoțeau gâlceava.

— «Nu mă scoate din răbdări, striga Levantului; nu te pune cu mine!»

(Va urma)

Amurgul

... Înceț lumina zilei
Se cerne sper nserat,
Șalene se coboară
Amurgul peste sat.

Și umbra se așternă
Pe-al cerului vesteră,
Iar florile și închină
Cununa la pământ.

Din lucră lucrătorii
Vau păcuri înspre sat;
În fân coșii greeri
Porneșt al ior cântat.

De după dealuri luna
Ascultă răsărind,
Un clopot dela turme
În departări perind...

Vasile Gheie,
paroh ort. rom.

ruință la suprație? Acest scop ar fi ajuns, dacă cele două grupuri purtătoare de rășboi s'ar înțelega asupra celor patru puncte ale lui *Wilson*.

Mai rămâne o ultimă presupunere: America voește să arate lumii, că spada sa a decis rășboiul.

Nu încapă ideea, că America a făcut promisiuni Franței, când a făgăduit «prepararea nedreptăților dela 1871».

Planul rășboinic american nu este secret pentru cei inițiați: În primăvara ce vine 1919, — când după șocoteli americane se va găsi o armată de trei milioane pe câmpul de luptă așezan, — armata americană va porni marșă ofensivă în Alsația, ca după aceea să treacă lupta pe teritorii germane. Dacă armatele americane ar reuși să ocupe provinciile dorite de francezi, *Wilson* având în mână garanța aceasta va reveni asupra punctelor sale de pace.

Este prin urmare învederat, că scopurile rășboinice ale Americii sânt toțuși de natură teritorială, deșt căștigurile le-ar da statului său. Astfel s'ar putea vorbi despre un anexionism ideal, ceace la adică este totuși în deplină contradicție cu al doilea punct al condițiilor de pace puse de *Wilson*, care cere ca orice chestiune de rășboi, — va să zică și chestiunile teritoriale, — să se hotărască numai prin învoeala popoarelor nemijlocit interesate. Iar chestiunea Alsației și Lorenei privește nemijlocit națiunea germană.

Americanii sânt, în acelaș timp, oameni politici excelenți. În viitoră confederație a popoarelor lumii America voește să fie *primus inter pares*. Este gata să depună arma pe vecie, dar numai atunci, când a dovedit că spada sa este mai ascuțită și mai grea, decât a celorlalți. De aceea, declarațiile lui *Burian* găsesc urechi închise la *Wilson*.

Stătuțienre de școale. Kelti Ertisölö anunță:

Mitropolitul greco-oriental român *Vasile Mangra* a înaintat ministrului preșident *Al. Weckerle* și ministrului de culte și instrucțiune publică, conțelului *Ioan Zichy*, un nou memoriu în afacerea stătuțienre școalelor confesionale române. În memoriu se motivează punctul de vedere al episcopatului greco-oriental român.

Șdunarea epitropiei fondului ziarștilor români

Epitropia fondului pentru ajutoarea ziarștilor români și-a ținut adunarea la Blaj, Miercuri în 14 August. Au participat domniile: *Vasile Goidi*, *Dr. Ioan Lupăș*, *Ioan I. Lăpăduț* și *Alexandru Ciura*.

Vicepreședintele *Dr. Ioan Lupăș*, în absența preșidentului, salută pe cei prezenți și deschidând conferința, constată că fundațiunea ziarștilor dispune azi de 158 mii corane.

A urmat la ordineza zilei citirea și verificarea ultimului proces verbal din 29 April 1917.

Secretarul prezentă șocoteliile anului trecut.

Se constată, că valorile fondului se administrează la Ortășe și acțile sânt calculate după valoarea nominală. Șocoteliile se aprobă. Având fundațiunii a crescut prin răsămpărire de felicitări și prin fundațiunea «D. Birăuțu» în valoarea de 3 mii corane.

S'a primit propunerea, ca ziarele noastre să fie rigate a solicita dela citoritor câte 2 corane pentru fondul ziarștilor.

S'a mai decis a se face apel în favoarea fondului cără proprietarii și meseriași, cari au realizat venite însemnate în cursul rășboiului.

După acestea s'au votat ajutoarele disponibile și s'a hotărât a se edita raportul «Telegrafului Român» compus de *di Teodor Făcăianu*.

În fine s'a hotărât ca epitropia să țină pe viitor două ședințe: una administrativă, primăvara, iar a doua toamna, pentru votarea ajutoarelor și a premiilor.

Situația militară în Apus

Se scrie din Berlin:

Critici militari berlineze, vorbind de situația actuală de pe câmpul de luptă, declară că bătălia stagnază.

Acesta nu însemnă însă o completă stagnare a activității de luptă, ci numai o fază a bătăliei, în care liniile de luptă nu se îndepărtează considerabil, dar al cărei rezultat nu se cunoaște încă.

Bătălia își va continua cursul ei burburilor, în primul rând pentru că ambele părți nu pot săi o eventuală trecere dela poziție și ambiți caută să provoace decisivă.

După știri amicale și dușmane, pierderile francezilor au fost în unele locuri exorbitant de grele. Generalul *Foch* a trebuit să aducă în 24 divizi dușmane pe frontul de luptă, și anume 11 divizi de infanterie anglo-australo-canadiene, 1 americane și 18 franceze, precum și 3 divizi de cavalerie engleze și 1 franceză. Între timp această cifră trebue să fi fost cu mult mai înaltă.

Comanda întru armatei n'au risipit, cedând presiunii momentului, forțele sale conservate, ci le-a ținut pentru o altă întrebunțare, care pentru moment este încă învaluită în mister.

Franzezi și englezi au ajuns de astădată la culmea încordării tuturor forțelor. Până la 11 August amii săi au stat în luptă pe o linie de 34 divizi dușmane pe frontul de luptă, și anume 11 divizi de infanterie anglo-australo-canadiene, 1 americane și 18 franceze, precum și 3 divizi de cavalerie engleze și 1 franceză. Între timp această cifră trebue să fi fost cu mult mai înaltă.

În afară de aceasta au fost pregătite pentru atac: artileria neobișnuit de puternică și un număr de tancuri și aeroplane neîntrebunțate până acum.

Au intrat în acțiune cel puțin 3 batalioane de tancuri, cu peste 5000 automobile mai blindate, precum și numeroase automobile ușoare cu viteză mai mare ca a accelereator.

Tancurile înceau, în unele șecitoare la o distanță de gena 50 metri.

Dintr'un ordin al șefului armatei australiene, capturat la 5 August, reese că această bătălie trebue să devie cea mai mare din acest rășboi, în ce privește felul ei, și că dușmanul considera lupta ca o mare întreprindere de străngere.

Față de aceasta, acțiunea executată de către infanteria germană de poziție și artileria, din primul zi, întâi în defensivă și apoi în contra-atac, se apropie — după cum telegrafează corespondenții de rășboi *Köster*, ziarului *Vorwärts* — de supraomene.

Tancurile, pe care trupele germane nu le cunoștuea încă, n'au obținut nici ele, decât un efect de surprindere momentană. Trupele s'au acomodat repede noile arme.

Proiectilele de oțel ale mitralierelor au fost de ajuns spre a găuri tancurile, și granatele de mână au slăramt caroseriile lor. De îndată ce eșiră din ceașă, tancurile fuă distruse de loviturile precise ale artileriei germane.

Așa dar nici tancurile nu vor modifica intru nimic situația de pe câmpul de luptă.

Brigadele ceho-slovače în Rusia

Iată felul cum s'au format brigadele aceste, de care se face astăzi nu puțin vorbă:

În Mai 1917 armata rusească a început o mare răzbuș, separându-se ucrainii, polonii și celelalte națiuni, pentru a forma regiunile naționale. Prisionierii de rășboi au rămas în taberele lor fără îngrijire și fără supraveghere. Atunci prisionierii chei, ademeniți de avantajele ce li se ofereau și mânăși de dragă de a scăpa din mizeria în care căzuseră, se organizară în corp și separă de armată, care dădu sprijin rășboiului bolșevichilor, până ce aceștia se răsuși să ajungă la putere.

Pe timpul revoluției din Noemvrie 1917 brigadele ceho-slovače intrară în conflict cu bolșevichii, fiind în deosebită cu ei să n'auțele, se organizară în corp și prezentată în partidul cadetilor pentru a răsturna puterea muncitorilor.

De aici începe dușmănia între bolșevichi și brigadele ceho-slovače.

Înceindu-se pacea dela *Brest Litovsk*, brigadele nu mai aveau ce căuta în Rusia, și ele se gândeau din început să treacă

prin Siberia până la *Vladivostok* spre a se îmbarca pentru a ajunge în Franța.

Transportarea lor pe calea ferată de la *Vladivostok* în Siberia era însă aproape imposibilă, din cauza dezorganizării serviciului pe căile ferate din Asia; apoi ar fi pieriuit această încercare un nou conflict între Rusia și puterile centrale.

Străbătorele Aziei în măsuri care asemenes imposibilă să se realizeze, și mai bine de un an de zile, ca să ajungă pe jos până la *Vladivostok*.

Intrând printru centrale în Ucraina, brigadele s'au retras în spre *Volga*, învârtite cu guvernul din *Moscova* și oșandă se se respicase fără a putea scăpa undeva la țară.

Situația lor se schimbă. În urma deșcompunerii armatei rusești, venit un număr mare de ofițeri dintre cei nemulțumiți cu schimbările din Rusia. Se alătură și contra-revoluționarii în număr mare, și brigadele se alătură în număr mare, și în lupta ce se încise de nouă contra sovieturilor. Cehetuliile pentru aceasta nouă organizare le poartă dea'ntr'eu înțelegerea.

Cheamă întru sprijinul și salvarea brigadelor ceho-slovače, japonzii au debarcat la *Vladivostok* împreună cu armata americană din China.

Rusia s'a ales încercuții de putere înțelegerii. Din nord înaintează englezii și francezii de pe coasta *Murman* deși au distanță de acelaș nume, patrundând o distanță de 500 kilometri și apropiindu-se de capitala *Petersburg* până la distanță de 600 kilometri, în sud-ost, și anume în partea sudică a *Uralului* până la *Don* în teritoriile cazacilor, operează brigadele ceho-slovače, înțarite prin cazaci și elementele contrarevoluționare. O parte din această armată a trecut *Uralul* spre Siberia și pare că pregătește terul pentru înaintarea japonezilor, care se ocupă o parte din linia ferată siberiană.

Interesată este motivarea pe care o dau japonzii invaziunii lor în imperiul Rusiei. Ei declară:

«Ceho-slovači, cari au dorința să asigure rasei lor o existență liberă și neartănată și din această cauză au făcut cauză comună cu aliații, au drept la simpatia și respectul cunaterilor și cari s'au aliat».

Care este intențiunea japoniei, este deocamdată greu de înțeles. La dânsii prudențe dorința de expansiune teritorială, cât și pornirea de a largi sfera influenței asupra Chinei.

Anglia ar dori căreț a pune mâna pe coasta *Murman* și înțarț teritoriul de lângă *Marea Albă*, prin care s'ar asigura stăpânirea în regiunile nordice. Dără se poate că ei se gândesc și la o cale pe uscat spre *India*, aflând astfel legătura între *Marea de gheață* și *Oceanul Indian*.

Se poate însă, ca toate operațiunile să urmărească înainte de toate conștințarea puterilor centrale de a ridica de nou înfrântura în regiunile nordice, o însemnată putere armată de pe frontul de vest și sud-est.

Anchetă în chestia păcii cu România

În Mai a. c. a fost subscris contractul de pace încheiat cu România. Cu ocaziunea aceasta pe lângă contractul propriu zis încheiat între România pe de o parte și Austro-Ungaria, Germania, Bulgaria și Turcia pe de altă parte, a fost încheiat și contract înțregitor, unde se regulează poziția de drept a teritoriilor care, în urma rășboiului Austro-Ungaria. În privința acestui contract, guvernul român a pregătit un proiect stătuitor din 6 puncte. Ministrul de externe *Arta* a trimis proiectul ministrului de externe Austro-ungar, conțelului *Ștefan Burian*.

În ministerul de externe austro-ungar, proiectul a fost studiat și apoi a fost trimis ministrului preșident *Alexandru Weckerle* spre a se pronunța și guvernul ungar asupra lui.

În ministerul de justiție s'a ținut în chestia aceasta o anchetă, la care au participat reprezentanți din ministerul de interne, agricultură, de justiție și înțelegerea în temeiul contractului înțregitor locuitorii din teritiile ce se anexază în Ungaria și au fost celtăși români, au înțelegerea să aleagă între cetățenia română și cea ungară. Acelor locuitori, li se acordă să se mute în România, li se acordă deștălină posibilă. În temeiul însemnat regulărilor referitoare de proprietate ale contractelor anexate la Ungaria și modalitățile de comunicări cu teritiile aflătoare în ceașta țară, sesinea lor, dar rămase în ceașta țară.

Alt punct regulează chestia arhiveilor, a depozitelor judecătorești și administrative și a matriculelor. Punctul al cincilea

Concurs

Pentru ocuparea posturilor I și II de învățători la școala noastră confesională ortodoxă română din comuna Bôd, protopresbiteratul Brașov, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt:

- a) Salar fundamental de 1200 cor, plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericii;
 - b) Pentru cvartir, reținut conform legii;
 - c) pentru încălzit și curățat șalei de învățământ se îngrijește parohia.
- Învățătorii care va fi ales pentru cl. II, e obligat:

- 1. A conduce copiii la biserică în toate duminicile și sărbătorile și a cânta cu ei sf. liturgie. Totdeauna a fiinea serviciu de al doilea cantor, pentru care i se va da un reținut de 50 cor. și venit dela patrafir.
- 2. A instrua copiii în religie și a fiinea școala de repetiție.
- 3. A cultiva grădina de pomi.

Ce ce vor și conducere corul bisericii de adulți, vor fi preferit.

Pețițiile instruite conform legilor, sânt a se trimite P. On. oficiu protopresbiteral în Brașov, iar concurenții vor avea a se prezenta la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Din ședința comitetului parohial, ținută în Bôd la 17/30 Iulie 1918.

Gerasim Feldorean, Sofrân Șerban,
president, notar.

Văzut:

V. Sfetcu,
adm. prot.

Concurs

Pentru întregirea a două posturi de învățători (învățătoare) la școala confesională rom. gr. or. din Prahova (Prahova), tractul Brașov, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt:

- 1. Salar fundamental dela biserică 1200 cor.
 - 2. La un învățător cvartir în natură, la ceilalți bani de cvartir în sumă de 200 cor., sau cvartir în natură.
 - 3. Reținut de grădina câte 20 cor.
- Noi aleși vor avea să funcționeze ca cântori la biserică, pe lângă remunerația de 1 cor. dela fiecare familie și venițele stolare obișnuite.

Cerile de concurs provăzute cu toate documentele cerute sânt a se înainta oficiului protopresbiteral al Brașovului, iar concurenții se vor prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare în biserică spre a cânta, iar eventuale concurențe spre a face cunoștință cu poporul.

Preșmer, la 8/21 Iulie 1918.

Din ședința comitetului parohial rom. gr-or., ca scaun școlar.

Ivan Ludu, Irodion Frateș,
paroh, pres. com. notar.

Văzut:

V. Sfetcu,
adm. prot.

Concurs repetiț

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Capâlna** (Sebeskâpâlna) în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dela școală.

Concurenții au să-și înainteze cerile instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral, și până în 8 zile înainte de alegere, cu observarea dispozițiilor din regulamentul pentru parohii, să se prezente poporul în biserică spre a cânta, respective a cuvânta și celebra.

Sebeș, 21 Iulie 1918.

Oficiu protopresbiteral ort. român al tractului Sebeș, în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medeanu,
protopop.

Concurs

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător la școala noastră confesională din **Bolui-mare**, tractul protopresbiteral al Sighișoarei; prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

- 1. Salar, conform legii în vigoare, plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericii. Grădinișoare persoane se compută numai după anii serviciu la această școală.
 - 2. Cvartir în edificiul școlii. Lemne 2 stângini și reținut de grădina 20 cor.
- Dela alesul învățător se cere a fi cântăreț bun, a conduce școlarii în duminici și sărbători la sf. biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie. A forma cu adulții cor, pentru care va primi onorariu deosebit.

Reflecțiunii la acest post și vor înainta cerile instruite conform normelor în vigoare, la oficiu protopresbiteral ort. rom. al Sighișoarei, cu a cărui prealabilă înv. se vor prezenta în comună, spre a face cunoștință cu poporul.

Bolui-mare, la 1/4 Aug. 1918.

George Daniil, Ioan Neagu, Ioan Țîrșora,
par. pres. e. par. epitrop. notar. e. par.

Nr. 419/918 protopresb. Văzut.

D. Moldovan,
protopop.

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. română din **Dăneul-mare**, protopresbiteratul Orăștie, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

- 1. Salar fundamental dela comuna bisericească 1200 cor.
- 2. Cvartir în edificiul școlii.
- 3. Grădina 1/2 jug. catastral.
- 4. Lemne de foc 2 stângini.

Învățătorii e obligat a cerceta cu elevii biserica și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post și-și înainteze rugărele cu documentele de lipsă oficiului protopresbiteral ort. rom. din Orăștie în termenul indicat și să se prezente la fața locului în vreo Duminică sau sărbătoare, spre a-și arata dexteritatea în cântările bisericești.

Orăștie, la 5 August 1918.

Oficiu protopresbiteral ort. rom. al tractului Orăștie, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Dumșa,
protopop.

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român» pentru întregirea următoarelor posturi din tractul Deva:

- 1. Un post de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa II în **Neyoș**, pe lângă neputinciosul paroh Ioan Șinca.
- Emolumentele capelanului sânt, afară de dotațiunea dela stat menită pentru capelan, încă jumătate din toate venițele stolare din biserică și afară de biserică, de orice natură, precum și jumătate din birul preoțesc.

2. Un post de paroh în parohia de cl. III **Amășul mie** cu fiilia Arhiep.

Emolumentele sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dela școală.

Cerile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul indicat, iar concurenții sânt poțtăi a se prezenta pe lângă înconștințarea subsemnatului în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Deva, la 25 Iulie 1918.

Oficiu protopresbiteral ort. rom. al tractului Deva, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoarești din comunele amintite mai jos se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

- 1. **Blăjeni Plai și Sat. Salarul se plătește 1000 cor. din repartiițe, iar restul dela stat înconștat sub Nr. 17840 și se va pune în cugere pe baza documentelor învățătorului aces. Cvartir și grădina în natură.**
- 2. **Bulzești de Jos. Salarul se plătește 600 cor. din repartiițe, iar restul dela stat înconștat sub Nr. 171779/914 pe baza documentelor învățătorului, care va fi instituit. Cvartir și grădina în natură.**
- 3. **Dupăpiatră Sat și Dupăpiatră Porcușoa. Salarul se plătește 800 cor. din repartiițe, iar restul dela stat înconștat sub Nr. 33030/915. Cvartir și grădina în natură.**
- 4. **Grăcunelșii. Salarul se plătește 400 cor. din repartiițe, iar restul s'ă cerut dela stat. Cvartir și grădina în natură.**
- 5. **Grăhoș. Salarul se plătește 600 cor. din repartiițe, iar restul dela stat pus în vedere sub Nr. 147568/914. Cvartir și grădina în natură.**
- 6. **Luncuș de sus. Salarul se plătește 600 cor. din repartiițe, iar restul s'ă pus în vedere dela stat. Cvartir și grădina în natură.**
- 7. **Ormiada. Salarul se plătește 1000 cor. din repartiițe, iar restul dela stat. Lemne de foc 3 stângini din care este a să încălzi și sala de învățământ. Competențele cantoriei aproximativ 100 cor. Cvartir și grădina în natură.**

Cei instituiți va avea să conducă strună dela începutul utrenii. Dintră competiții va fi preferat care va fi în stare să conducă corul existent.

8. **Soroșia. Salarul se plătește 300 cor. din repartiițe, iar restul dela stat, înconștat sub Nr. 101619/913 și se va pune în cugere pe baza documentelor învățătorului care va fi instituit. Cvartir și grădina în natură.**

9. **Tomnatecul de Jos și de sus. Salarul se plătește 400 cor. din repartiițe, iar restul s'ă cerut dela stat. Cvartir și grădina în natură.**

Cei aleși sânt datorii a-și pune și în școala de repetiție, a instrua elevii în cântări, a-și conduce în Duminici și sărbători la biserică și a cânta cu ei.

Concurenții au să-și înainteze cerile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis și să se prezente în vreo Duminică sau sărbătoare spre a cânta și a se face cunoscuți poporului.

Brad, la 23 Iulie 1918.

Oficiu protopresbiteral gr. or. român al Zarandului în conțelegere cu comițetele parohiale.

V. Damian,
protopop.

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala elem. gr-or. română din **Hașfalva** (Hejtsfalva) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele:
1. Salar de 1200 coroane.
2. Cvartir corespunzător în edificiul școlii.
3. Un pătăr de jug. grădina.
Învățătorii aces este obligat a providea instrucțiunea elevilor de toate zilele și a celor de repetițiune, a conduce în Duminici și sărbători elevii la biserică și a cânta la sfânta liturgie.

Concurenții să-și înainteze cerile instruite conform normelor în vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arata aptitudinea în cântări.

Sighișoara, 30 Iulie 1918.

Oficiu protopresbiteral gr. or. român al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Soharu**, protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea doțărilor dela stat.

Cerile de concurs, instruite conform legilor din vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții cu prealabila înconștată în subsemnatului, se vor prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra.

Abrud, 16 Iulie 1918.

Oficiu protopresbiteral gr. or. rom. al Abrudului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici,
protopop.

Concurs repețiț

Pentru ocuparea postului de capelan temporal pe lângă neputinciosul paroh **Luca Botean** din parohia de cl. III **Geogăliu de Jos-Josani** se publică de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venițele capelanului vor fi jumătate din cele fașionate în coala B pentru întregirea doțărilor dela stat, cum și congrua ce se va da prin P. V. Consistor capelanilor.

Reflecțiunii să-și înainteze rugărele provăzute cu documentele prescrie la subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat și să se prezinte în parohie, — pe lângă observarea prescrierilor regulamentare, — în vreo Duminică sau sărbătoare pentru a servi, cânta și cuvânta, spre a face cunoștință poporului.

Geogăliu-Alyógy, la 30 Iulie 1918.

Oficiu protopresbiteral ort. rom. al tractului Geogăliu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici,
protopop.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională ort. română din **Vesard**, protopresbiteratul Agnites, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt:
1. Salar conform normelor în vigoare dela biserică și din repartiițe dela popor, computându-se cvincvenalele numai după anii serviciu la această școală.

2. Locușii în edificiul școlii.

3. Reținut de grădina.

Învățătorii aces este obligat a instruiți elevii școlii de toate zilele și de repetiție și a cerceta biserica cântând cu ei la sf. liturgie în Duminici și sărbători.

Reflecțiunii la acest post să înainteze cerile însoțite cu documentele reglementate subsemnatului în termenul sus indicat și să se prezente în comună spre a face cunoștință cu poporul în biserică.

Agnita, 31 Iulie 1918.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Joschim Huntean,
protopop.

D-TA ESTI ULTIMUL OM!

care nu știe, că pudra-Diana și crema-Diana sânt cele mai bune mijloace pentru îngrijirea pielii și a frumuseții.

Doză de probă 3—K
Doză mare . . 6—K

De vânzare pretutindeni!